

Byvandring I Sivested
Torsdag den 15. august 2019.

De 7 gårde og meget
om 1950`erne.

Frydenslund 2019.

Jeg er født på Dalbo i 1945, og boede der indtil 1963, så derfor har jeg været med i det, der skete i det tidsrum. Samtidig er min mor og far født i Sivested og deres familie boede stadig der.

Samtidig har jeg fået hjælp fra flere sider og brugt arkivet flittigt.

Jørgen
Sørensen

Byvandringen var begrænset af den stærke trafik på Sivestedvej, så derfor blev der kun gjort hold, der hvor vi kunne komme væk fra vejen.

Sivestedvej 29. Ejnar Friis.

Det første hus på venstre hånd, når vi kommer til byen.

Ejnar og hans kone Lydia havde flere børn, jeg husker Ivan, han gik jeg i klasse med og det har nok været i 1952 eller 1953, vi var lige kommet i skole en lørdag morgen kl. 8. Timen var lige startet, da der kom andre børn fra Sivested og fortalte at, det brændte ved Ejnar Friis.

Ivan blev dybt rystet og græd, han løb hurtigt hjem. Vi andre var også rystede og jeg tror det gik op for os, at det kunne jo også ske for vi andre.

Da vi var færdige i skolen, skulle alle ned og se hvad der var sket. Det hele var ovre på det tidspunkt og der var bare de rå mure tilbage. Jeg mener der var stråtag på, så det er gået meget hurtigt.

Familien fik et nyt hus og hvor længe familien blev i huset ved jeg ikke. Men Sønnen Jørgen overtog senere huset.

Sivestedvej 31, Kristian Nielsen, fodermester.

Huset er opført i halvtresserne, der er opført flere af den slags huse med specielle lån. Kristian og Kristine havde 6 børn og jeg gik i klasse med Annelise den næstyngste.

Sivestedvej 33 A. Kirstine Jensen "søjpige".

Huset er et dobbelthus, frem til 1968 boede Kirstine og hendes far i huset.

Sivestedvej 33 B. Spejderhytten.

Der har været aktive spejdere i Sivested siden 1970.

Tidligere lå der en spejderhytte på Koustrupgårdens jord ud mod kanalen, men hytten brændte i 1900-tresserne.

Sivestedvej 24. Chresten Friis.

Inga og Chresten Friis har boet der med deres 11 børn, en af dem var Edmund, som jeg gik i klasse med. Chresten kørte mælk til Sivested Mejeri mens det eksisterede, senere arbejdede han som gravemand ved Halvorsen. Huset er senere købt af Niels Jørgen Grouleff og hans forældre har så boet der.

Sivestedvej 26. Matr. Nr. 7 Niels Jørgen Grouleff. Gård nr. 7. Sivested Vestergaard.

Gården er en af de "7", den har haft forskellige ejere, i 1787 var det Mads Rasmussen Vestergaard og Nille Rasmusdatter, 181? Hans Madsen og Kirsten Hansdatter, 1834 Peder Pallesen og Kirsten Hansdatter, 1856 Skøde fra Peder Pallesen til Hans Hansen, 1886 skøde fra hans Hansen til Jens Peder Hansen, 1938 skøde til Viktor Klemmensen og senere Svend Klemmensen. Inden Eigil Grouleff overtog den og nu Niels Jørgen Grouleff.

Sivestedvej 28.

Fodermesterbolig til Højmark, først for Christian Nielsen, senere aftægtsbolig for Mathilde Andersen, som blev enke i en tidlig alder. I dag bor Kenn Jensen der.

Sivestedvej 30. Matr. Nr. 4. Carsten Sørensen. Gård nr. 4. Højmark.

Gården har været familieejet siden 1787, som er den første registrering, hvor Mads Jensen Krog var ejer/fæstebonde. Den blev i familien til 2006, da gården blev overtaget af Carsten Sørensen, jorden var solgt fra på det tidspunkt.

Bag ved gården, ligger tidligere "Sivested håndboldstation". Jeg har været med til at fjerne kokasser inden, der skulle spilles turnering. Senere har spejderne udfoldet sig på stedet.

Sivestedvej 32. Hus til Sivested Ladegaard.

Huset er bygget som fodermesterbolig til Sivested Ladegaard i 1926, Aksel Pallesen har haft købmandsforretning i midten af trediverne og i 1938 flyttede Albertha & David Pallesen ind i huset. Da Albertha døde, overtog Thea og Aksel Pallesen huset. Thea døde i 1995 og herefter blev huset solgt.

Sivestedvej 34. Matr. Nr. 3, Gård nr. 3. Sivested Ladegaard.

Gården har været i familiens eje fra 1787 til 1961. Hvor den blev solgt til Erling Kjær og har siden haft flere ejere.

I 1787 er det Therkild Pedersen og Ane Malene Rasmusdatter, der har gården. Det er som fæstegård og hvornår gården er blevet selvejer, har jeg ingen årstal på. I 18. Rasmus Therkildsen, 1853 skøde fra Rasmus Therkildsen til Palle Rasmussen. Min bedstefar David Pallesen overtager gården i 1903 efter Palle Rasmussen. Han blev gift med Alberta i 1900 og de fik 5 børn. Aksel Pallesen i 1901, han blev kun et

halvt år. I 1903 fik de endnu en søn, som blev kaldt Hans Aksel Pallesen, men derefter kun blev kaldt Aksel Pallesen, min mor, Valborg blev født i 1904.

I 1912 blev Ejvind født. Han blev senere bestyrer på Ladegården, men ikke så længe, han blev politibetjent i Kolding, hvor han gik under navnet "panseren i Grønnegade", hvor han var meget vellidt. Jeg har det fra Koldingbogen 2001, hvor han får megen fin omtale. Han blev desværre ikke ret gammel, idet han kom alvorligt til skade under en brand, hvor han fik nogle børn væk fra en mur der kunne vælte, men kom så selv under muren.

Ejvind var først gift med Dagmar og de fik to børn, Annelise og Elsemarie, senere blev han gift med Karen, som han også fik 2 børn med, Erling og Bente.

Ejvind døde 44 år gammel.

Min mors yngste bror, Ingemann er født i 1914, fra ham har jeg mit mellemnavn. Alle drengene kom på realskole i Ryom, det gjorde min mor ikke, hun var jo en pige. Ingemann blev desværre ikke ret gammel, 17 år, idet han døde kort tid før han skulle op til eksamen. Han fik engelsk syge og lægerne kunne ikke kurere ham.

Efter Ejvind blev Aksel bestyrer af gården og det var han til den blev solgt i 1962. De havde 3 sønner Flemming, Hother og Erik. Jeg var på alder med Erik og vi gik i skole sammen både i Tøstrup og i Ryomgård. Erik blev uddannet indenfor militæret. Flemming blev uddannet på Grenå Motorfabrik og Hother blev revisor i Skive. Gården ejes i dag af Henrik Bøgeskov Nielsen.

Sivestedvej 36, Trines hus. Det er ikke bekræftet, at nummeret er korrekt.

Men sandsynligt, da billedet er fra Hannesminde og der i dag ikke eksisterer et gade nr. 36. Huset nedbrændte i 1923 og findes ikke mere.

Til venstre for huset ses forbygningen til missionshuset, så det har ligget vest for det.

Sivestedvej 38, Stalden.

Den er oprindelig fungeret som depot for købmandsforretningen, som var i huset ved siden af. Huset er bygget på soklen af Eivind Hansen. I huset har Inge og Poul Erik Sørensen boet, samt Annelise og Jens Mikkelsen, senere er huset købt af Annegrethe Herman.

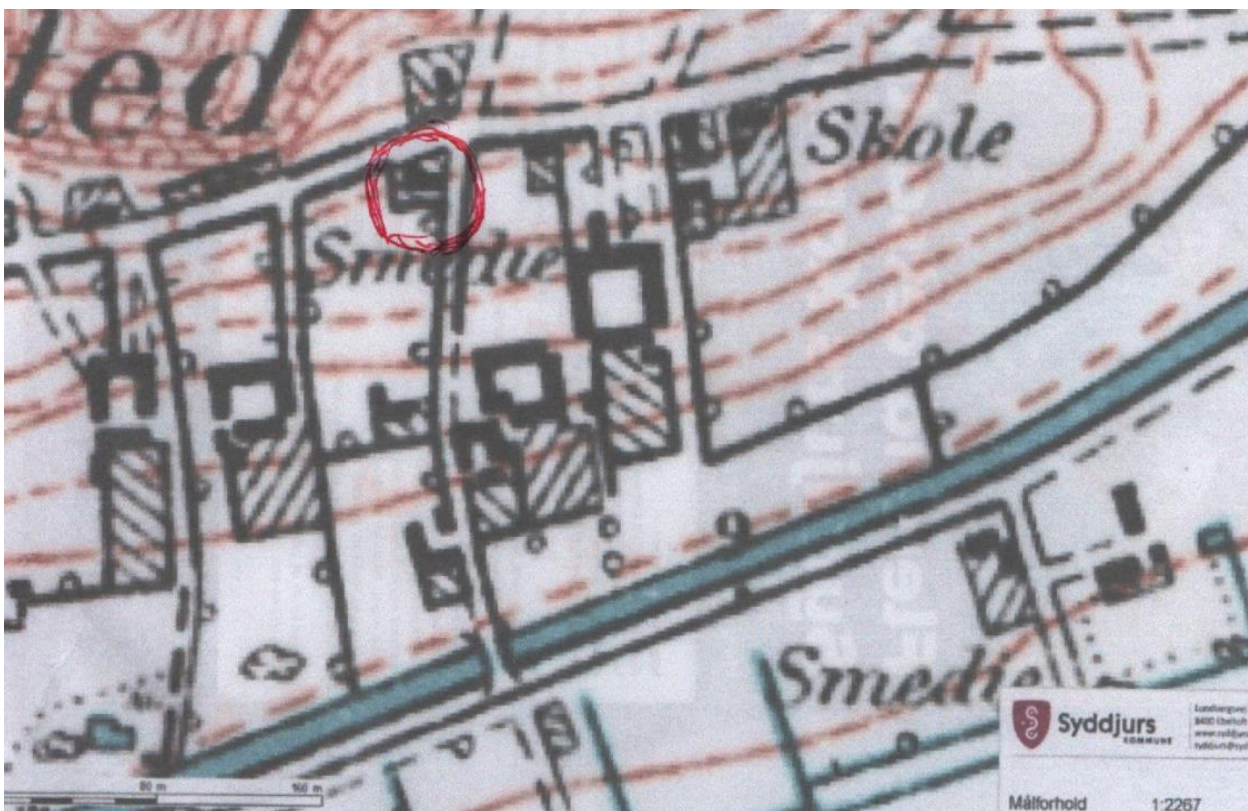
Sivestedvej 40. Byens Købmand.

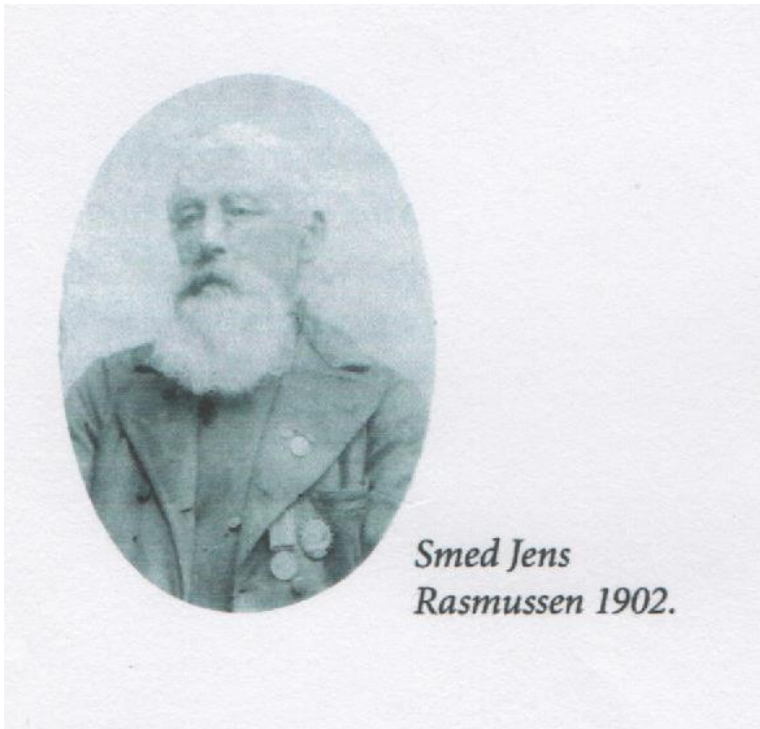
Først var det Henning Tretow Loof, derefter Nøhr, så kom købmand Jørgensen og så Stig Gorki, til slut drev Tove og Poul Erik forretningen fra 1965 til 1970 og så var det slut med købmand i Sivested.

Ejvind Hansen ejede huset og boede på første sal i mange år. Da forretningen blev nedlagt, flyttede han ned i stueetagen.

I dag er huset ejet af Inger og Michael Hansen.

Den gamle smedje, lå sammen med gårdene i Sivested, på adressen Sivestedvej 40, i det nordøstre hjørne helt op til vejen. Smedjen fjernes i forbindelse med vejreguleringen i 1942 – 43.

Da man begyndte udtørringen af Kolindsund, var det fredelige liv i Sivested slut. Der kom mange arbejdere, som skulle arbejde i sundet, Og selv om lønnen var lille, kunne den omsættes i brændevin, som også var billigt og det endte med gevaldige slagsmål.

Smed Jens Rasmussen varmede en jernstang i essen og slog efter slagsbrødrene. Det skabte ro, for slagsbrødrene ville ikke brændemærkes.

Smedjen Dæmningen 8.

Smedien i Sivested omkring 1920. På skiltet står: Th. Kaae Pedersen.
Smede, Maskin-, Cykelværksted.

Sivestedvej 42 A.

Huset var i mange år beboet af Meta og Jens Bang. Efter Jens' død boede Meta sammen med datter og svigersøn, Anna og Ove til ca. 1969.

Herefter har der været flere ejere.

Sivestedvej 42 B. Gård nr. 5 Slottet. (Matr. Nr. 5). og gård nr. 6. (Matr. Nr. 6).

Ejeren af gård nr. 5 hed Slot, deraf navnet. I 1772, da lærer Hans Bang i Tøstrup opgjorde degnekornet, den skyld som gårdmændene skulle underholde degnen med, omtales Hans Slot som Boelsmand, en ejendom med mere end 15 tdr. land og under 3 tdr. hartkorn.

Under 15 tdr. land er det et husmandssted og over 3 tdr. hartkorn er det en bonde gård eller en halvgård.

Hans Bang fortæller i 1772, at i Sivested er der 6 gårdmænd, 1 boelsmand og 1 husmand.

I 1914 overtages Slottet af Søren Kahr og matr. Nr. 5 lægges under gård **nr. 6,**

Sivestedvej 42 B.

Ejendommen har været i familien Kahrs eje siden 1787. I mange år var gården ejet af Johannes og Jacob Kahr, som overtog den i 1938 efter forældrene Anne og Søren Kahr. I dag hedder ejeren Jacob Kahr også af familien.

Sivestedvej 44. Huset er bygget i 1936.

David Pallesen har boet her, før han overtog Ladegården, ellers var det Jens Peder Johansen, der boede her. Jens Peder var vognmand og hans kone Tolva var kogekone. Nu bor Jytte og Hans Kjeldsen her.

Sivestedvej 35.

Her skal ha været grovvarerforretning og købmand. På et tidspunkt omkring 1950 boede der 2 familier. Marie og Alfred Svenningsen lejede en lejlighed ud til Irma og Niels Nielsen og deres 2 børn. Pigen Fonna, gik jeg i klasse med, indtil de flyttede i 1954.

Herefter åbnede Marie en isbutik, som var meget besøgt af byens ungdom og dem skulle Marie nok styre. I 1969 købte Tove og Ernst Johansen huset og Ernst drev vognmandsforretning herfra. I dag er huset til salg.

Sivestedvej 37. Centralen.

Huset er bygget i 1930 og der har været købmandsforretning, der blev drevet af Fru

Frandsen fra Kolind. Forretningen blev senere flyttet til Sivestedvej nr. 52, der senere blev til Sivested brugs.

På førstesalen åbnede Sivested Central, bestyret af frk. Kahr og passet af folk der rejste rundt, bla. Central Jens. I 1946 købte Magda og Martin Andersen huset. Martin drev rutebilstube fra Trustrup til Randers indtil 1968, hvor den blev nedlagt. Herefter drev Martin vognmandsforretning. Han kørte mælk både til Sivested og Nimtofte mejeri, og korn for landmænd.

Magda var centralbestyrer, med højst 53 abonnenter, da der kun var 49 linjer, men der var partstelefoner dengang. Disse skulle høre efter, om linjen var ledig før de måtte ringe op, de kunne så også lytte, hvis det var det de ville.

Der var 13 dygtige børn, som i en tidlig alder fik lov til at hjælpe til, drengene med mælkekørsel, så det nogen gange kneb med at nå i skole.

Pigerne med at passe centralen, som blev nedlagt i 1967. Da købte sønnen Juhl og Birgit huset. I 1972 overtog datteren Lis og Ole huset og de boede der indtil 2012, hvor Lis flyttede til Kolind, Ole døde desværre i 2008.

Jeg har haft meget med familien at gøre, jeg har gået i klasse med Lis spillet meget bordtennis med både Per og Juhl og samtidig var jeg arbejdskollega med Juhl i næsten 35 år.

Sivestedvej 46. Gård nr. 2. Sivested Østergaard. Matr. Nr. 2 A.

Igen en gård, som har været i familie eje siden i hvert fald 1807 og stadig er det Axel Mayner Bloch Andersen.

Da jeg var dreng var det Karna og Axel Andersen, der ejede gården. De var elskelige og havde altid åbne døre og der var altid unge mennesker der.

Alvin som var den yngste, spillede vi meget bordtennis med. Det foregik i et rum i udhuset, som tidligere havde været hønsehus. Midt i rummet var der en stolpe, så der var lavet en udkæring i bordet, for at det kunne være der, men vi havde mange fornøjelige timer der.

Vi spillede også turnering i KFUM & K, men når vi spillede turnering, var det i missionshuset. Vi spillede mod Nødager, Thorsø og Ørum alle steder blev der spillet i missionshuset.

Der hvor Sivestedvej 48 – 50 og 52 ligger, har der ligget gård nr. 1, som dengang hed Halegården indtil 1828, da blev den flyttet til sin nuværende plads og hedder nu Frydenslund.

Sivestedvej 48. Bolig til Sivested Østergaard.

Har haft mange lejere og ejes i dag af Hans Henrik Pedersen, som lejer det ud.

Sivestedvej 50. Sivested Missionshus.

Huset er opført i 1884 af indre mission i Sivested og har været ramme om kristelige aktiviteter i en stor del af 1900-tallet. Jeg husker søndagsskole ungdomsmøder, juletræ og i januar var der et konvent, en uge, hvor der var møde hver aften, med talere af missionærer og præster fra hele landet. Jeg har også spillet bordtennis i huset. Som sådan har huset fungeret til 1999, hvor det blev solgt. Det ejes i dag af Kjeld Vinkler Pallesen.

Sivestedvej 52. Skole, Brugs og Lis` butik, som i dag er beboelse og ejes af Jacob Molbech.

Skolen blev bygget i 1890 og var skole indtil 1939, hvor skolen mellem Tøstrup og Sivested blev bygget. Lærer var Niels Nielsen, i en stor del af tiden.

I 1908 var der 45 elever og mit fædrene ophav har gået i skole her.

Efter skolen var lukket i 1939, flyttede fru Frandsen sin købmands-forretning til den gamle skole og i 1946 sættes forretningen til salg.

Der blev nu oprettet et udvalg til at få etableret en brugsforening.

Der var to købmandsforretninger til salg. J C Jensens, som skulle koste 26.500,00 kr. og fru P. Frandsens til 30.000,00 kr. og pengene kan lånes i Landmandsbanken i Kolind.

Man enedes om at købe dem begge og nedlægge J C Jensens forretning og lave brugs, i Fru Frandsens forretning.

Det anbefales at blive optaget i fællesforeningen af Danmarks brugsforeninger.

Det siddende udvalg blev valgt til bestyrelse og fik bemyndigelse til at søge lån og købe forretningen.

Brugsen startede den 15. februar 1946 og omsætningen derfra og til 1. oktober var 34.217,00 kr. Der var da 52 medlemmer.

I 1969 var der 92 medlemmer og i 1972 var der 71.

Brugsen lukker den 30 september 1973 og Lis og Jens Peter Nielsen driver den videre til 1976.

Lis har i mange år solgt blomster og planter fra ejendommen og nu er den afhændet til Jacob Molbech.

Sivestedvej 56. Faster Annas hus. Bygget i 1928.

Huset bestod i mange år af 2 lejligheder.

I 1928 døde Rasmus Thuesen Sørensen på Frydenslund. Rasmus Thuesens kone, Jensine og datteren Anna skulle flytte, så de flyttede til Faster Annas hus. Jensine døde i 1932 og senere flyttede Anna til Århus og huset blev solgt til Sofie og Jens Pallesen. Senere har Bodil og Gunnar Jensen, Karen og Arnold Søndergaard, og Tove og Ernst Johansen, lejet huset. I 1974 blev huset købt af Tolva og Jens Peter Johansen og de boede der indtil Hans Henrik overtog det i 2003.

Sivestedvej 54. Tonny's hus. (Antonie).

Muremestervilla bygget i 1948 og Tonni boede der i mange år. Efter hun døde har det været handlet flere gange, indtil Andreas købte huset i 2013.

Dyrhøjvej 2.

Huset er bygget i 1956 til Bodil og Gunnar Jensen, de havde boet på Frydenslund, da Gunnar var søn herfra.

På grunden var der et vandværk, som i 1971 blev flyttet til sin nuværende plads, oven for spejderhytten. Der var også et frysehuse. I halvtredserne byggede man mange frysehuse. Et hus med gerne 12 eller 16 bokse, så lejede man en boks eller en

halv boks sammen med naboen. Frysehusene blev overflødige i halvfjerserne, da det blev almindeligt med fryser i hjemmet.

Dyrhøjvej 1.

Huset er bygget i 1956 af Aage Johansen, en søn af Holger Johansen. I dag bebos det af Mathis Bo Møller.

Dyrhøjvej 3.

Huset er bygget i 1936, som arbejderbolig for Holger Johansen, i dag bor Poul Hansen og familie der.

Dyrhøjvej 5.

Bygget som aftægtshus for Egon og Klara Jensen Frydenslund i 1981. I 2006 overtager familien Hjort huset.

Sivestedvej 41. Misse (Marie) & Søren Therkildsens hus/gård, de var søskende.

Det jeg husker er, at huset/gården var en gammel rønne. Et elendigt hus med stråtag og så havde Misse vel omkring 20 katte, som alle var gående inde, med deraf forfærdelig lugt.

Men da de to ingen børn havde, var kattene nok en erstatning for børnene og så var det hjemsted for byens unge mennesker. Jeg var efter håndbold med ved Søren og Misse, hvor der var mellem 15 og 20 unge mennesker, samlet der. Misse snakkede og Søren sad stille og smilede.

Søren havde to små islandske heste. Det var et skuespil at se ham, når han kom kørende med dem. Ude i sundet hentede han et lille læs grønt og kom kørende med det, mens han stod op i vognen og holdt krampagtigt fast i tømme, mens han havde et fast blik på hestene. Han var bange for dem, sagde folk.

Søren kunne godt lide at gøre nar af sine bysbørn og lave sjov nytårsaften. Søren var en god fodboldspiller og opbevarede byens fodbold.

Hvor længe de boede der, ved jeg ikke. Men de er nok døde der og Poul Henning Jensen overtog ejendommen. Poul Henning er søn af Bodil og Gunnar Jensen Frydenslund. Han byggede så det nye hus, som er opført i 1986 og sælger igen i 2003.

Sivestedvej 60. Sivested mejeri var et privat eget mejeri, i modsætning til mange andre mejerier i Danmark, som var andelsmejerier.

Det blev oprettet i 1909 af mejerist Haaning, han drev det sammen med en mejerist.

Mejeriet var et af de mindre mejerier på Djursland og I 1930 hed ejeren Oscar Vilhelm Jacobsen, da var der foruden ham en mejerist, en elev og en kontrollør. Der var 10 vogne der kørte mælk til mejeriet.

Forskellige tal fra 1930 for de 5 mejerier i Midtdjurs Kommune.

Bakkely, 63 leverandører med 500 køer, indvejet sødmælk 1.70 mill. Kg.

Kolind Andelsmejeri, 279 leverandører med 2500 køer, indvejet 6.59 mill. Kg.

Nimtofte Andelsmejeri, 223 leverandører med 1460 køer, indvejet 4.85 mill. Kg.

Ryomgård Andelsmejeri, 230 leverandører med 1460 køer, indvejet, 4.37 mill. Kg.

Perstrup Andelsmejeri, 86 leverandører med 650 køer, indvejet 1.90 mill. Kg.

Igennem mange år havde man en privat forhandler, der kørte rundt i Kolind og solgte mælk og andre produkter.

Omkring 1950 hed mejeristen Stevns, jeg gik i skole med sønnen Niels Kristian og et besøg ved ham kostede en brækket næse og en del skrammer. Årsagen var, at jeg kørte alt for stærkt ned af bakken og kørte direkte ind i perronen, der blev ingen leg den dag.

Mælkekuskene havde et hårdt job, Poul Pedersen fortæller at han tjente ved Søren Ibsen i Sjørup og fik løn for at samle mælk ind til Sivested Mejeri. I 1945 – 1946 fik han 3500 kr. for at køre mælk og være karl på gården.

Inden han skulle være på Mejeriet kl. 7. skulle hestene fodres, 3 køer malkes og der var ingen elektrisk lys, så det var med en flagermuslygte i hånden. Han skulle også ha morgenmad inden turen, den var på 10 km.

Andre mælkekuske var Marinus Jensen Tøstrup og i halvtresserne var det Kresten Friis fra Sivested, men han kørte i mejeriets lastbil, men det var stadig spande.

Mejeriet lukkede i 1972.

Sivestedvej 39. Matr. Nr. 1. Gård nr. 1.

Som før omtalt lå gården ved siden af Sivested Østergaard, og hed Halegården, indtil 1828, da den blev opført på dette sted. Og på kort fra 1836 hedder den også Halegården.

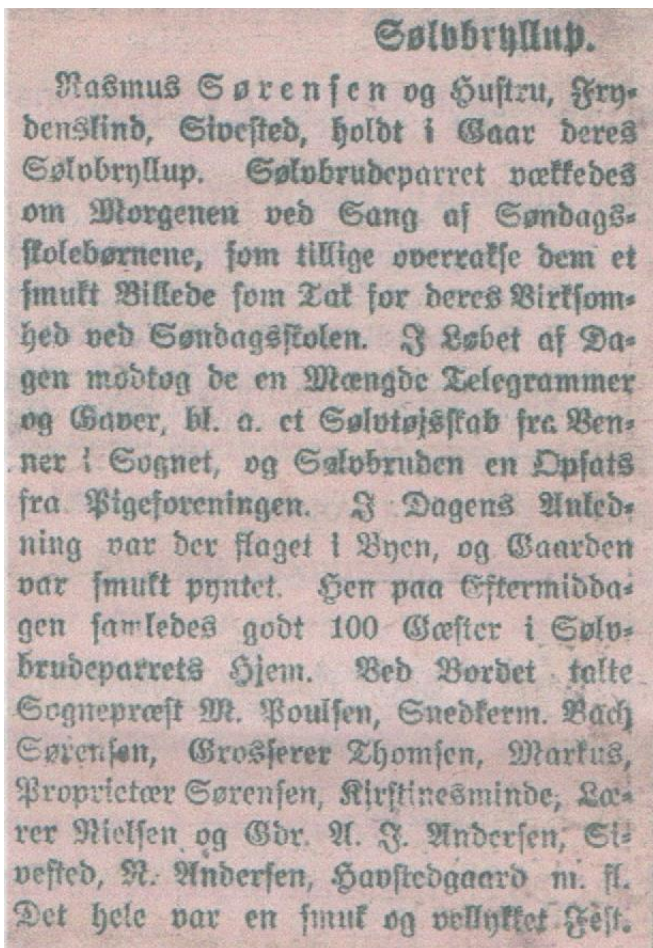
Navnet Halegården har den efter det kær, som ligger nord for gården og strækker sig hen mod Misse & Sørensen ejendom. Her går det over i Rævedalen som fortsætter forbi Koustrup og ender tæt på Tøstrup centralskole.

Hvornår navnet er blevet til Frydenslund, er ikke nedskrevet, men jeg tror det er da Rasmus Thuesen Sørensen overtog gården i 1872. Rasmus var en initiativrig mand og kom til Frydenslund som 14 - årig i 1959, som tjenestekarl.

I 1966 blev han gift med modehandler Mette Kirstine Olesen, datter af Ole Jensen Bak, hun var 10 år ældre end ham.

I 1872 døde Ole Jensen Bak og Rasmus Thuesen fik skøde på Frydenslund. Rasmus Thuesen fik 4 børn med Mette Kirstine bl.a. Søren Peder, som i 1891 blev gift med Ane Mette og blev ejer af Kirstinesminde.

I 1891 dør Mette Kirstine og Rasmus Thuesen gifter sig med Jensine Kathrine Jensen, som var 17 år yngre end Rasmus og de får deres første barn i 1893 og yderligere 3 børn.

Jensine Kathrine & Rasmus Thuesen Sørensen havde sølvbryllup den 15. juni 1917. Tekst på avisnotits:

Rasmus Sørensen og hustru, Frydenslund, Sivested holdt i går deres sølvbryllup. Sølvbrudeparret vækkedes om morgenen ved sang af søndag-skolebørnene, som tillige overrakte dem et smukt billede, som tak for deres virksomhed ved søndag

skolen.

I løbet af dagen modtog de en mængde telegrammer og gaver, bl. a. et sølvtøjsskab, (det har vi i dag) fra venner i sognet og sølvbruden en opsats fra pigeforeningen. I dagens anledning var der flaget i byen og gården var smukt pyntet. Hen på eftermiddagen samledes godt 100 gæster i sølvbrudeparrets hjem.

Ved bordet talte sognepræst M Poulsen, snedkermester Bach Sørensen, grosserer Thomsen, Markus, proprietær Sørensen, Kirstinesminde, lærer Nielsen, gdr. A. J. Andersen, Sivested, N. Andersen Havstedgaard, m. fl. Det hele var en vellykket fest.

I 1928 dør Rasmus Thuesen og sønnen, Hans Adolf får skøde på ejendommen og Jensine og datteren Anna flytter til Sivestedvej 56.

Min far kan ikke klare krisen i trediverne og i 1935 kommer gården på tvangsauktion.

Gården overtages af Marius Jensen, som var gift med Kirstine Sørensen, i daglig tale "Dinne". Den ældste datter af Rasmus Thuesen og Jensine. De kom fra Sofiesminde, som lige var solgt.

Marius bliver på gården til han dør i 1968, men inden overtager Egon gården.

Torben Jensen overtager gården den 1. februar 1979 og da den ikke er solgt endnu, så i dag er Torben stadig ejer på 41 og fyrretyvende år.

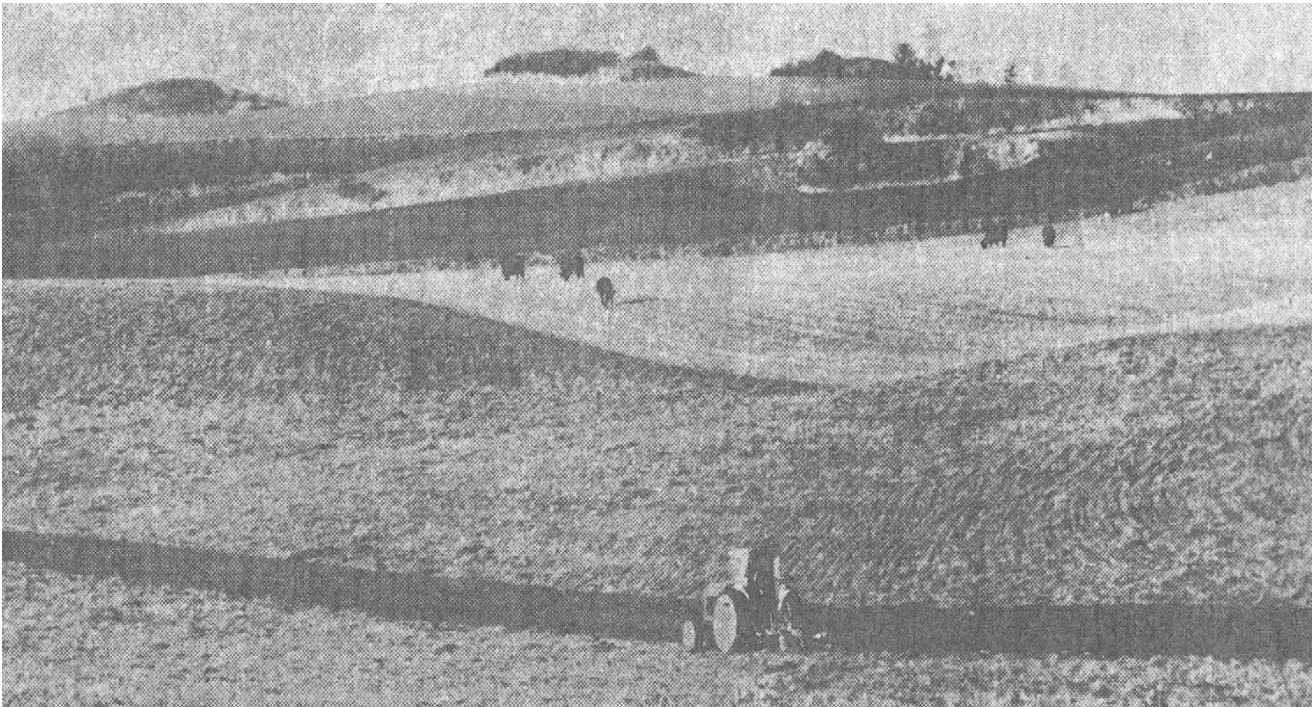
Lidt historie.

Der er kun svage spor fra de første mennesker på Djursland. Små og spredte bopladsfund fra omstrejfende jæger/samler (Maglelosekulturen) er fra omkring 6500 år f. k.

Der er fund fra kystbopladser langs Kolindsund. Bopladserne indeholdt kronhjort, vildsvin og urokse samt eftertragtede pelsdyr, grævling, ulv, bjørn og bæver. Fra havet hentede man hval – fisk og skaldyr, især østers. Der blev fundet redskaber og flint i de tykke lag i køkkenmøddingerne.

Djursland er et af de rigeste fundområder fra bondekulturen. De første agerbrugere foretrak områderne med let bearbejdelig sandmuld. Mennesket blev bofast (Blakbjerg v. Marie Magdalene og Ballebak v. Koed) og tilknyttet et lille territorium, hvor jægeren hele tiden havde været på vandring. Fra bondestenalderen stammer de store lang- og runddysser – Tustrup og Porskær.

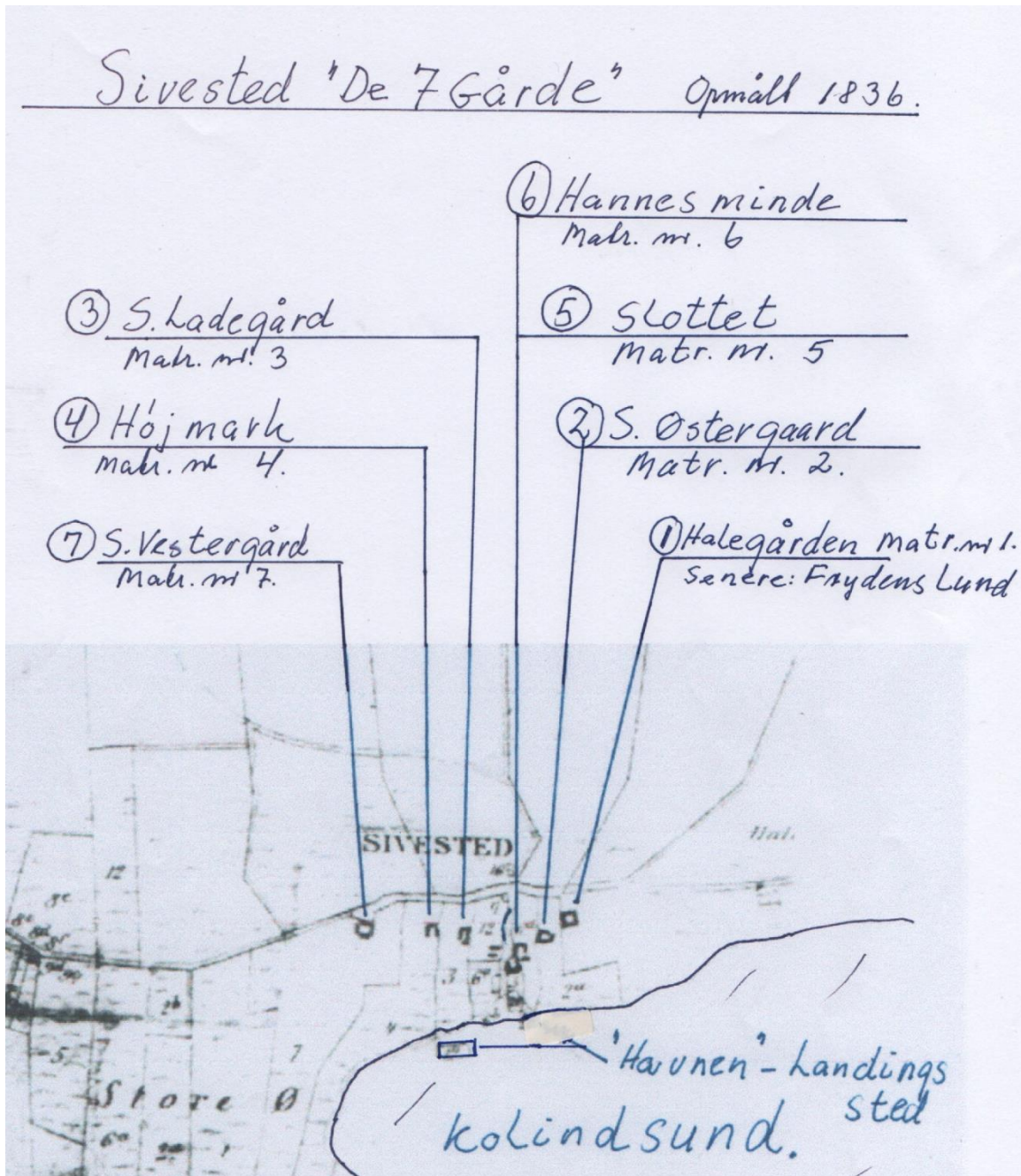
Stærke konturer i landskabet, november 1972.
Traktoren pløjer i Halekæret nord øst for Frydenlund.

Djursland er et af de rigeste fundområder fra bondekulturen. De første agerbrugere foretrak områderne med let bearbejdelig sandmuld. Mennesket blev bofast (Blakbjerg v. Marie Magdalene og Ballebak v. Koed) og tilknyttet et lille territorium, hvor jægeren hele tiden havde været på vandring. Fra bondestenalderen stammer de store lang- og runddysser – Tustrup og Porskær.

Bronzealderen er landbrugets, kvægavlens og landsbyernes tidsalder. Gravhøjene fra denne tidsalder ligger højt i grupper omkring enkelte rigt udstyret høje over stammesamfundets høvding. Ved Thorsøhøje ligger stadig 9 af i oprindeligt 30 gravhøje med flot udsigt. På sundets nord side – Sivested – Tøstrup ligger endnu en stor gruppe, men for 100 år siden var der over 4 gange så mange.

Oldtidens gravhøje på bakketoppene tegner deres stærke konturer mod efterårshimlen i Landskabet på Midtdjurs. Gravhøjene fortæller om, at her har mennesker levet og virket gennem årtusinder. Hvor traktoren nu trækker sine lige plovfurer gennem landet er jorden først rodet op med oldtidens ard – og den samme oldtidsbonde hentede noget af sin føde i det nærliggende Kolindsunds rigdom på fisk og skaldyr. Der virkes stadig på den samme jord, selv om de ydre vilkår ændres.

De 7 gårde:

Efter mine optegnelser er de 5 af gårdene familie ejede siden 1787, hvor de alle var fæstegårde.

Gård nr. 5 Slottet bliver i 1912 overtaget af Jens Kahr og eksisterer som sådan ikke herefter.

Gård nr. 7, Sivested Vestergård har gennem tiden skiftet ejer flere gange.

Efter de oplysninger jeg har er det kun Sivested Vestergård, hvor ejeren driver landbrug, de øvrige er jorden solgt fra eller forpagtet ud.

1787 hørte Sivested ligesom Koed og Bugtrup, Kolind m. fl. Under Vedø som dengang ejedes af P. K. von Hoff til Ryomgård.

I 1794 solgte P. K. von Hoff, gården Vedø med underliggende bøndergods, til Rasmus Christensen af Østergård, som samme år søgte Amtmanden om lov til at sælge bøndergodset fra.

Han fik tilladelse til at sælge bøndergårdene til de respektive fæstere eller andre som kunne have lyst til at købe – uden at miste hovedgårdens skattefrihed.

I 1801 var udskiftningen sket for Sivesteds vedkommende. Gårdene er nu klar til at sælge.

1803 Rasmus Christensen dør og Vedø drives videre af enken

1811, Rasmus Christensens enke sælger gården Vedø til baron Jørgen Rosenkrantz til Rosenholm.

Vedø's bønder mente, at denne handel var en god anledning til, at de kunne blive selvejere og sendte ansøgning til amtet.

Therkild Pedersens gård blev solgt til sønnen Rasmus Therkildsen i marts 1811 for 2400 rd.

Fortegnelse i 1816: 1, 2, 3, 4, og 5 er alle selvejergårde.

Nr. 6 Hannesminde og Nr. 7 Sivested Vestergård er fæstegård under Møllerup. (Sammen med Kirstinesminde og Havstedgård).

I 1841 er alle selvejere.

Brudstykker fra Vedø's godsarkiv, da meget er ulæseligt er der passager der er svære at forstå.

P. M.

Engang har jeg tilskrevet dem, gode Madame,

betræffende afdøde Terkel Pedersens gård i Sivested, (Sivested Ladegård), af hvis bygninger staldlængen nu er nedfalden, men på mit brev har jeg endnu ingen svar erholdt.

Muligt kan brevet være bortkommen og derfor skriver jeg gentagende og indstiller

til dem, om gården må sælges for 350 rigsdaler pr. td. Hartkorn som er buden – eller ikke den må gå uden de før omtalte 400 rd.

- jeg vil i så henseende accordere for dem efter bedste overbevisning.
- eller også at jeg fæster gården til sønnen (Rasmus Therkildsen).

Vedø 24. januar 1811.

Deres hengivne Rosenkrantz.

Velbårne Hr. Baron.

I deres brev af 24. januar, som jeg modtog 5. feb. Ser jeg at deres Velbårenhed engang har tilskrevet mig betræffende afdøde Terkel Pedersens gård i Sivested, hvilken skrivelse jeg endnu har modtaget og kunne så heller ikke besvare den, som ellers havde været min pligt.

For deres velbevårenheds artige tilbud at ville accordere for mig angående Terkel Pedersens gård efter deres overbevisning, er jeg dem meget forbunden. – Men jeg har haft besluttet, -at bemeldte Terkel Pedersens gård ikke skal blive solgt ringere end 400 rd pr. td. Hartkorn, som de skal se jeg får. - Og fæste gården bort vil jeg ingenlunde.

Da der er dem, som mener, at bønderne bliver hoveripligtige, så finder jeg mig forbunden – endnu engang – at tilbyde deres velbårenhed Vedø gårds tilhørende bønder-hartkorn for 400 rd. Pr. td. Hartkorn - dog på de vilkår, at hvis bønderne bliver hoverifri, går det for Hr. Baronens egen regning og jeg godtgør dem intet i den henseende. Skulle deres velbårenhed blive til sinds, at ville beholde bøndergodset på disse vilkår, er de så god at tilskrive mig det, - og i modsattilfælde behagerde blot at sige det til Wendelbo, som jeg har givet fuldmagt og som ved, hvorledes jeg vil have det.

At denne sag bønderne betræffende, for gensidig tavshed, indser hr. Baron en lige så godt som jeg.

Og skulle bønderne end blive mine, så går det dog best, at det lod som det var for deres velbårenhed, Wendelbo solgte dem gårdene, og deres velbårb. Ædle karakter er mig borgen for, at de intet vil lægge i vejen

For mig og.....

(svar fra Elisabeth Thorbjørnsen på Elisedahl
enke efter Rasmus Christensen, ejer af Vedø).

Therkild Pedersens gård blev solgt til sønnen Rasmus Therkildsen i marts 1811 for 2400 rd.

Til Randers Amts høje øvrighed, d. 6. feb. 1811.

Da vi Vedø hoverigørende bønder nu haver fået en ny husbond, så ønsker vi ved høje amtets øvrighed på mulig bedste måde allernådigst være os dertil behjælpelig og om muligt, at sådan hoveri imod betaling kunne ophøre til næste maj.

Koed og Sivested samt Bugtrup byer på Vedø gods

På egen og øvrige Vedø's hoverigørende bønders vegne:

Anders Sørensen, Koed, Jens Kahr, Sivested og Jep Jensen Bugtrup.

Til højædle og velbårne herre justitsråd Statfeldt i Randers.

Baronen svarer amtet den 19. februar 1811, om og hvor vidt de til Vedø henhørende hoveribønder kan forlange befrielse for det dem pligtige hoveri er en sag, som jeg ganske overlader til vedkommende at bestemme.

Imidlertid tror jeg, at de ingenlunde kan blive hoverifrie, førend jeg får skøde på ejendommen, som er bestemt til 1812. Mit ønske er, at den anmodning af Hans Majestæt desangående måtte befri bønderne fra hoveri – i det håb har jeg købt Vedø. J. Rosenkrantz.

Til det kongelige amtskontor i Randers.

Efter jeg haver erhvervet Vedø's besidder, hr. baron v. Rosenkrantz` erklæring over andel af Koed – Sivested og Bugtrups hoveribønders antal – hvorved de anholde om at blive befriet for at forrette hoveri til Vedø. Af hr. baronens erklæring vil gunstigst ses, at han ikke førend året 1812 erholder skøde på gård og gods og indtil det sker, må han efter mine tanker alene have ret... efter den imellem han og madam Christensen oprettede købekontrakt, da skødet først giver ham rådig hed over ejendommen og altså ret i...

Jeg fornemmer derfor ærbødig, at så længe den ved købekontrakten foreskrevne tid til skødets udstedelse ikke er kommet, må beboerne vedblive at forrette hoveriet.

I øvrigt lader det som om hr. baronen ikke vil findes uvillig i at renoncere hoveriet in natura.

Statfeldt, 26. Febr. 1811.

Amtet tillader sig ved tjenstskyldigst at fremsende hoslagte skrivelse fra Vedø's hoverigørende bønder, hvori de anholdte om at blive fritaget for hoveri i anledning af Vedø's salg og i den anledning indhentede oplysninger fra baron v. Rosenkrantz til Vedø og justitsråd herredsfoged Statfeldt, lige tjenstskyldig, at anmode deres

højvelbårenhed om at forrige ejer, madame Christensen og baron v. Rosenkrantz om Vedø's afsluttede købekontrakt, samt bekræftet afskrift af den bevilling, som er meddelt til Vedø hovedgårds udstykning – hvilke afskrifter amtet også, ved deres velbeværenheds behagelige foranstaltninger, tør vente at modtage.

Randers amtshus d. 8. marts 1811. Ågaard, konstitueret.

Til højvelbåren hr. kammerherre stiftsbefalingsmand og amtmand baron von Gyldenkrone.

Dette oversendes til det kongelige amtshus i Vejle, hvorunder Elisedahl, så vidt mig bekendt er beliggende. Århus den 12. marts 1811.

Gyldenkrone.

Indmeldte erklæring og afskrifter må hr. justitsråd og herredsfoged Brorson behage at indhente og tilstille mig med denne skrivelse og vedfølgende bilag tilbage.

Vejle Amtshus d. 19. marts 1811. Selmer.

Ved at oversende Velædle Madame Christensen vedlagte trede stykker dokumenter, må jeg med dokumenternes tilbagelevering udbede mig Deres behagelige erklæring om de forlangte afskrifter.

Ussinggård den 23. marts 1811. Brorson.

Deres højædle velbårenheds udmærkede skrivelse af 31. i forrige måned har jeg haft den ære at modtage.

Med hensyn til det omhandlede hoveri, meldes det ydmygst:

Af en hændelse talte jeg med en del af Vedø's hoveribønder i går i Nimtofte, hvor da Jens Kahr, Peder Ottesen og Hans Madsen af Sivested tilbød at ville give for hoveri og landgildekorn 68 rd. Men ikke en hvid mere – Terkild Bonde derimod ville ej tilstå højere sum for det årlige hoveri og landgilde end den førhen anbudne 60 rd. Men han ville hellere købe sin gård og for den ville han give 2300 rd.

De øvrige hoverigørende, som er Peder Bjerregård af Sivested, Anders Viborg og Rasmus Degn fra Koed har ikke villet tilstå mere end de anbudne 60 rd. – samt Bugtrupmændene ulæseligt

Jens Hjulmands gård i Koed er der ... ulæseligt... 2400 rd. af en mand fra Vosnægårds

..... ulæseligt

Therkild Pedersens gård, som er solgt til sønnen for 2400 rd. håber jeg forbliver ved den med ham passende accord.

Således står, for øjeblikket, stemningen med indbemeldte hoverisag – og jeg vover at anmode deres højædle velbårenhed om deres endelige beslutning – eller om de selv behageligst ville til dem fremkalde bønderne for om muligt at drive dem til højere summer.

Men dog synes jeg for rettest, i slig tilfælde, at de gjorde dette møde som af dem selv – hvortil jeg, om de så behager, underhånden skal op muntre dem.

Den omskrevne jordebog, for så vidt det til Vedø underhørende ufri bøndergods angår, har jeg den ære hermed indsluttet at lade følge.

Sjørupgård d. 3. april 1811.

Ærbødigst

P. Vendelbo.

P. Vendelbo var ejer af Sjørupgården.

Madame Elisabeth Thorbjørnsen til Elisedahl i Vejle Amt havde bedt ham være hendes rådgiver, da hun ville sælge Vedø gård og gods og han havde fået fuldmagt til at forestå salget af bøndergodset – Det endte dog med, at de blev uvenner. Og fra Elisedahl blev der sendt mange breve til kaptajn Møller på Møllerup gods om hjælp i mange situationer, fordi fru'en mistede tilliden til Vendelbo og troede, han først og fremmest vil mele sin egen kage.

Midtdjurs lokalarkiv, som er brudstykker fra Vedø's godsarkiv.

Fortegnelse i 1816: 1, 2, 3, 4, og 5 er alle selvejergårde.

Nr. 6 Hannesminde og Nr. 7 Sivested Vestergård er fæstegård under Møllerup. (Sammen med Kirstinesminde og Havstedgård).

I 1841 er alle selvejere.

Da Kolindsund var en sø.

Der var transportmuligheder ad søvejen; en færge sejlede i rutefart mellem Grenå og Kolind Bro. Der blev fragtet tømmer og gods fra købmændene i Grenå og der blev taget korn og landbrugsprodukter med tilbage.

Undervejs blev der lastet, losset og medtaget passagerer med ærinde i købstaden.

I 1872 startede man med udtørringen af Sundet. Udtørringen af Danmarks største sø var begyndt.

Og det greb ind i hverdagen for de beboere der var langs sundets bredder.

Et af de steder hvor ændringen af hverdagen var mærkbar var i landsbyen Sivested.

Der var en anlægsplads for mindre både, da bønderne i Sivested ernærede sig ved jagt og fiskeri.

For Jens Madsen Kahr var fiskeri en væsentlig indtægt. Han læssede hver fredag 500 pund fisk på sin vogn og med sine heste kørte mod Randers.

I Slyngborg kro tog han ophold, så han og hestene kunne få mad og hvilet ud.

Et læs fisk kunne indbringe 10 kr. hvad var mange penge den gang. Så det var turen værd.

Jens Kahr var en holden mand, han brugte kun sølv- og guldpenge, ikke sedler idet han ikke troede de kunne holde værdi.

Efter udtørringen blev der mellem selskabet, der foretog udtørringen og lodsejerne langs kysten truffet aftale om, at de som erstatning for den tabte fiskeret og rørskæret, langs kysten, vederlagsfrit skulle have et areal i Kolindsund og de blev fritaget for alle udgifter til udpumpning af vand og rensning af kanaler.

Jens Madsen Kahr fik 10 ha, af den jord, der blev indvundet i Kolindsund for at afstå særrettighederne. Dette areal skulle erstatte en årlig indkomst på 500 kr. samt værdien af rørskæret, der blev anvendt til at tække husene med.

Men hvem ved, folk fra Randers kan måske få ferske fisk fra Kolindsund, hvis der igen kommer vand i sundet.

Øen.

Før udtørringen af Kolindsund, var øen en ø. Den havde anløbsbro, så både med besøgende fra Grenå kunne komme på øen. Her var var festplads, hvor der var aktiviteter af forskellig slags og man kunne spise sin medbragte mad og drikke kaffe.

Efter udtørringen, blev Øen landfast og i 1896 blev Øen udstykket fra Sivested Ladegård til Niels Nielsen, som var gift med Birthe Kirstine Pallesen, datter fra Sivested Ladegård. Christian som var søn, overtog senere gården og havde først Marie Magdalene Jensen Lykkegård, i daglig tale kaldt "Lykke", som husbestyrende. De blev gift i 1941, men fik aldrig nogle børn.

Da jeg var dreng, kom vi ofte ud på øen, det var et godt sted at lege og om foråret var der anemoner over alt. I år tog jeg derud i foråret for at se anemoner, men der var ingen.

Som dreng husker jeg Lykke og Christian, som venlige mennesker og jeg har besøgt dem, fordi det var i familie. Christian kørte om efteråret rundt i sognet med grøntsager, porrer, selleri, rødbeder, kål og kartofler, han kom kørende med hest og kassevogn, senere blev det til en gummivogn.

Parti fra Øen 2019

Sivestedvej.

Vejen er anlagt i 1942 – 43, idet der foreligger en liste over de ejendomme der skulle afgive jord til vejen. Fra listen fremgår det, at vejen ikke er flyttet meget, idet der ikke er afgivet meget jord fra de enkelte lodsejere.

Arealer, der ønskes erhvervet eller servitutbelagt i Anledning af Ombygning af Kolind-Sivested-Skiffard-Fannerup Vejen i Nimtofte-Tøstrup Kommune paa Strækningen gennem Sivested By til Kovstrup G^{de}.

Løbe Nr.	Matr. Nr.	Ejer:	Omtrentlig Størrelse af Areal, der ønskes: Erhvervet: Servitutbelagt:	Bemærkninger:	
			m ² m ²		
	<u>Sivested By, Tøstrup Sogn:</u>				
1	4b,7b, 7c	S.A.Svenningsen	20 Mark		
2	4a,4c	A.J.Andersen	480 Mark 160 Have	15 Mark	
3	7a	Viktor Klemmensen	420 Mark		
4	4c,4b	Mette K.K.Jensen		35 Have	Der kan tillægges ca. 80 m ² aflagt Vejareal.
5	3a	David Pallesen	5 Mark		Der kan tillægges ca.270 m ² aflagt Vejareal,hvoraf ca. 40m ² belægges med Oversigtsservitut.
6	3c	Rasm.Tinus Pedersens Enke	160 Have	→	Husene eksproprieres og nedrives.
7	3b,3d, 16	J.Chr.Jensen		15	Der kan tillægges ca.70 m ² aflagt Vejareal
8	12a	Anna Tretow Loof	500 Have	55 Have	
9	17,12b	C.B.Nørrelund	130	5	Værkstedet eksproprieres.Der afskæres ca.5m ² ,der belægges med Oversigts-serv.
		<i>Den gamle smedje</i>		→	
10	6h,6k	Søren Kahr	55 Have	35 Have	Der kan tillægges ca.25m ² aflagt Vejareal,der servitut belægges.
11	6a	Johs. & Jacob Kahr	570 Mark	65 Mark	

Løbe Nr.	Matr. Nr.	Ejer:	Omtrentlig Størrelse af Areal, der ønskes:		Bemærkninger:
			Erhvervet: m ²	Servitut: belagt: m ²	
12	2a	A.F.Andersen	190 Mark		Der kan tillægges ca. 150 m ² aflagt Vejareal.
13	1b	Missionshuset			Der kan tillægges 50 m ² aflagt Vejareal.
14	1d	Fru Købmand Frønsen			Der kan tillægges ca. 40 m ² aflagt Vejareal.
15	2g	Holger Johansen		20 Have	Der kan tillægges ca. 120 m ² aflagt Vejareal, hvoraf ca. 75 m ² servitutbel.
16	1g	Anna Johanne Sørensen	200 Have		
17	1a	Marius Jensen	1400 Mark	160 Mark	Der kan tillægges ca. 520 m ² aflagt Vejareal, hvoraf ca. 90 m ² servitutbel.
18	1f	Aage Haaning	300		
19	1e	Ant. Therskildsen	450 Mark		Der kan tillægges ca. 240 m ² aflagt Vejareal.
		<u>Kovstrup By, Tøstrup Sogn:</u>			
	3d, 1c	Ant. Therskildsen	810 Mark		
20	1d	S. Løndahl Therskildsen	1200 Mark		Der kan tillægges ca. 90 m ² aflagt Vejareal.
21	1a	Niels Chr. Pedersen	3000 Mark		Der kan tillægges ca. 380 m ² aflagt Vejareal.
22	1g	Einar Madsen	500 Mark		

Der gøres opmærksom paa, at foranstaaende Arealangivelser kun er foreløbige, og at Endringer i Arealernes Størrelse vil kunne forventes ved den endelige Opmaaling efter Arbejdets Afslutning.

Randers i August 1902.

J. P. Pedersen

Nr. 6 matr. Nr. 3c. har ligget på modsatte side af vejen, overfor Sivested Ladegård, Sivestedvej 34.

Bagerst fra venstre. Hans Adolf Sørensen, Aksel Andersen, Vognmand Henriksen, Marius Jensen Frydenslund, Søren Therkildsen.

I midten. Ejnar Friis, Erik Tretow-Loof, Ove Mønsted (Enghaven).

Forrest fra venstre. Frands Hansen, (Frede Hansens far), Poul Petersen, Egon Jensen.

Der var et godt fodboldhold i Sivested, så stærkt, at de kunne vinde over Trustrup. Det var meget spændende, når der var fodboldkamp.

Det foregik henne bag ved Pognes ned efter Koustruplund. Så var der mange mennesker for at se på det. Søren spillede back. Han var stor og stærk og når han ramte bolden lige med tåen, så kom bolden væk.

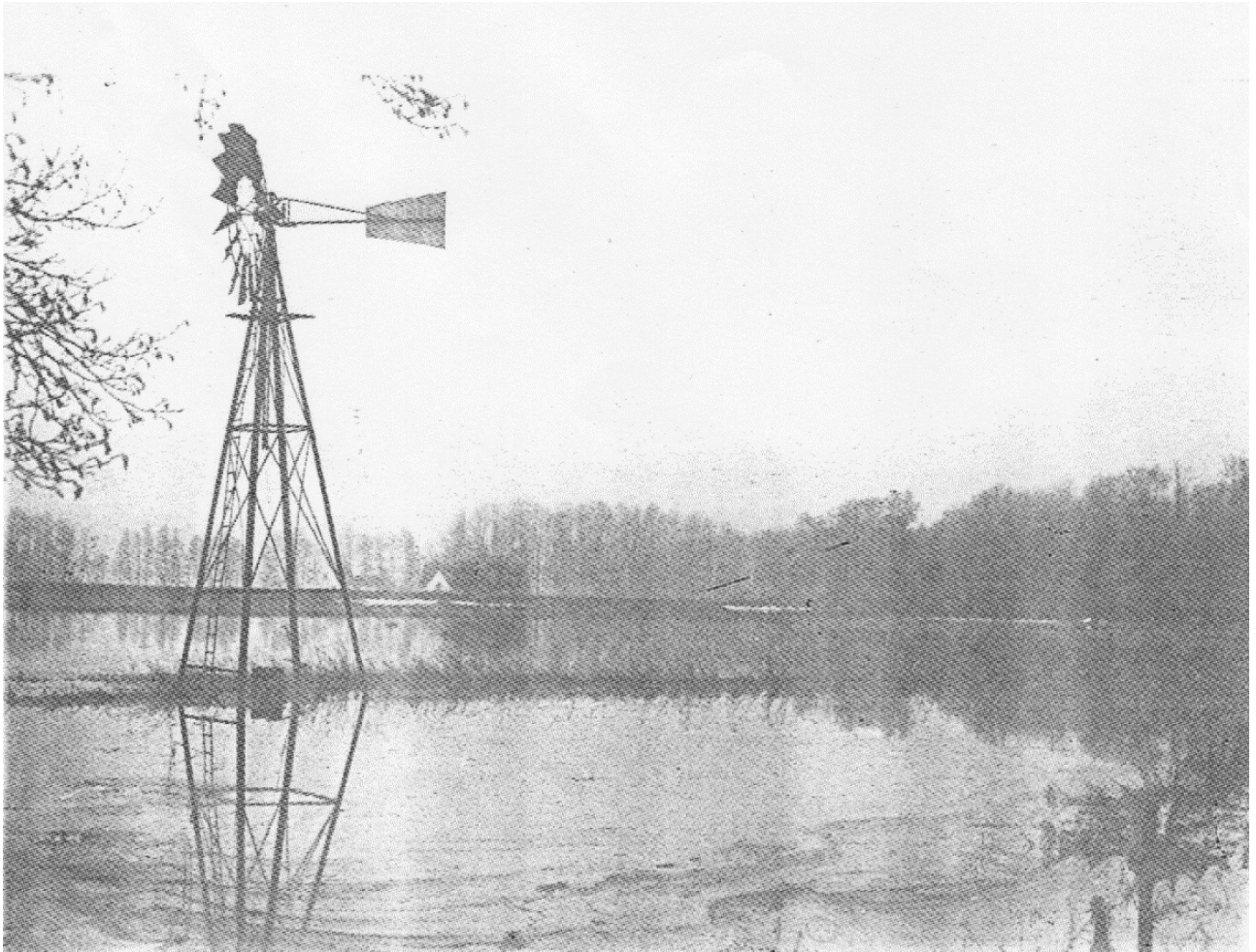
En historie om spillerne i Sivested. Da Dansk Tipstjeneste startede med tipning i 1948, var der en af spillerne der udtalte, "nu kommer der s.. penge til Sivested". (Jeg har kendt manden der udtalte sig).

Men efter 15 år kom den første tolvler til byen og udbyttet var 63 kr.

Sivested spejdernes 20 års jubilæum i 1990.

Grouleff's Mølle.

Langt hen i 1900- tallet stod denne mølle, som havde til opgave at holde engen tør, jeg har aldrig set den har virket, og den har stået og set elendig ud, helt op til årtusindskiftet. Den er væk i dag. Som dreng var denne eng hver vinter, den bedste skøjtebane. Her blev spillet drabelige ishockeykampe og løbet mange seksdagesløb.

Lundhuset.

Førhen lå der et hus ved Kolindvejen, grusvejen kom ud lige over for vejen ind til Sivested Odde. Huset var bolig og blev mere og mere faldefærdig. I dag er huset borte.

Tak til Lis Vand, Torben Jensen, Inger Asmussen, Lissy Thorsen.

Og der er hentet oplysninger fra:

Landbruget var min store drøm, af Poul Smed Pedersen.

Dengang og nu – rundt om Kolind, af Knud Jensen, Bent Møller Pedersen og Boghandleren i Kolind.

Danske gårde. Af Karl Mejnecke, En rejse på Djurs II.